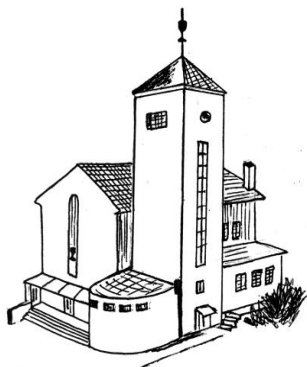

Podzimní Sborové listy 2013

Českokobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

Vzpomínky na zemřelé a kříž v krajině

Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všechnu přítěž i hřích, který se na nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu. Myslete na to, co všechno on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu. (Židům 12,1-3)

Každý rok o prvním víkendu v listopadu – na Dušičky - navštěvují lidé hroby svých blízkých, aby položili kytici a vzpomněli na ty, které měli rádi. Udržují vzpomínku na rodiče, prarodiče, přátele i známé. Nezapomínají. Paradoxně právě místo smutku, místo, kam jsme uložili ostatky našich zemřelých, může být místem povzbuzení a naděje do našich životů. V našich vzpomínkách ožije vše krásné a hezké, čím pro nás ti, které jsme měli rádi, byli.

Právě propojenost s minulostí životů těch, kteří pro nás něco znamenali, nás může povzbudit do naší každodennosti a dát nám naději. Právě tito naši blízcí či další osobnosti jsou pro nás zástupem svědků majících význam pro náš život. Na nich se orientujeme na cestě a pouti našim životem. Jejich život nemusel být vždy snadný a radostný.

Podobně i my vedle radostí prožíváme i chvíle obav a úzkostí, co nám přinesou další dny, týdny a roky našich životů.

Těm, kdo uvěřili a věří Ježíši, je povzbuzením jeho vítězství nad smrtí. Byl potupen, ukřižován, zvítězil však přesto nad smrtí a usedl po pravici Božího trůnu. Navzdory nenávisti, pomluvám těch, kteří ho upřímně nenáviděli. Víra překonala tyto nástrahy a intriky. To si můžeme uvědomit, když vzpomínáme na všechny, kdo ve své víře Ježíše následovali. To si můžeme uvědomit i díky svým předkům, když putujeme krajinou a narazíme na křížek. Némé svědectví víry, naděje a povzbuzení. Výzva k zastavení, zamyšlení a k modlitbě. Poutníče, neboj se, jsem s Tebou.

Michal Šimek

Krátce

Kolumbárium zůstane v průběhu října a první poloviny listopadu otevřené, takže všichni návštěvníci, kteří sem chtějí v období Dušiček přijít, mají vstup volný. Prosíme o udržování pořádku a odstranění případné starší květinové výzdoby.

xxx

Pamětní deska připomínající oběti holocaustu ve Mšeně bude odhalena v parku před Masarykovou základní školou ve Mšeně v neděli 3. listopadu 2013 v 15 hod. Desku zhotovil se svými spolupracovníky akademický sochař Petr Císařovský. Odhalení se uskuteční v roce 70. výročí deportace mšenských židovských občanů do koncentračních táborů. Akci organizuje město Mšeno ve spolupráci s našim evangelickým sborem.

xxx

V sobotu 2. listopadu se uskuteční v Libici nad Cidlinou konvent Poděbradského seniorátu. Na programu bude mimo jiné volba nového seniora. Náš sbor bude zastupovat kurátor Jan Kozlík a farář Michal Šimek.

Dosavadní senior Miroslav Pfanň překvapivě oznámil, že již kandidovat nebude.

xxx

V neděli 29. září byl Ondřej Kováč (v letech 2005 – 2008 působil ve Mšeně) instalován za faráře sboru Českobratrské církve evangelické v Táboře. Mšenský evangelický sbor na instalaci zastupoval kurátor Jan Kozlík.

xxx

V neděli 22. září byli našimi hosty manželé Abigail a Petr Hudcovi – farářská dvojice ze sboru Českobratrské církve evangelické v Praze – Dejvicích. Petr Hudec posloužil kázáním. Po shromáždění se diskutovalo při kávě. Potom byli Hudcovi hosty bratra Jana Homuty, který byl před svým příchodem do Mšena členem dejvického sboru. Farář Michal Šimek tutéž neděli vykonal bohoslužby ve sboru v Praze – Dejvicích.

xxx

První schůzku biblického kroužku na faře navštívilo pět dětí. Do biblického kroužku, který se bude konat ve mšenské mateřské škole, jsou přihlášeny čtyři děti. První schůzka se uskuteční během října.

xxx

V sobotu 24. srpna se na farní zahradě konala brigáda. Při ní byly shromážděny větve prořezané u plotu na straně sousedící s Domovem seniorů. Následně za několik dní je zaměstnanci mšenského městského úřadu odvezli ke štěpkování.

xxx

V červenci byla dokončena pracovníkem Státního zemědělského intervenčního fondu v Praze kontrola prací a účetních dokladů týkajících se rekonstrukce elektroinstalace a výmalby přízemí fary a kostela. Následně sbor obdržel dotaci ve výši cca 235000,- Kč. Ta umožnila vyrovnat půjčku od synodní rady ČCE, díky níž bylo možno investici uskutečnit.

xxx

Během prázdnin byl vyfrézován a vyvločkován komín na faře. Vše vyšlo na 27000,- Kč. Na tuto akci obdržel sbor od města Mšena dotaci ve výši 9000,- Kč.

xxx

Michal Šimek

Tipy na zajímavou četbu

Jan Čáka: Zmizelá Vltava, Paseka Praha 2002

Jak už sám název napovídá, řeč bude o řece Vltavě a její podobě, která nenávratně zanikla. Časy, kdy ve Štěchovicích přistávaly kolesové parníky a divokými Svatojánskými proudy proplouly vory a šífy, jsou zachyceny už jen na dobových pohlednicích. Jan Čáka představuje krajinu mezi Týnem a Štěchovicemi, tak jak vypadala ještě před výstavbou vltavské kaskády, krajinu, kterou člověk do té doby nijak výrazně neměnil. Líčí život spjatý s touto řekou, generace mlynářů, převozníků, kameníků, říčních dělníků a především šífařů a vorářů. Kdo si dnes uvědomuje, že dřevo na výstavbu krovů téměř všech pražských chrámů sem bylo splaveno po Vltavě, žula pražských mostů, pomníků a dlažby jakbysmet?

Kniha je vybavena dobovými fotografiemi, ilustracemi a mapkami.

Anna Strunecká, Jiří Patočka: Doba jedová, vydalo nakl. Stanislav Juhaňák – Triton, Praha 2011

Příručka se věnuje škodlivým látkám v potravinách, kosmetice i lécích a zamýšlí se nad riziky očkování. Ukazuje, v jak rizikovém světě dnes žijeme a jak obtížné je získávání objektivních informací o prospěchu a riziku jednotlivých chemických látek, které jsou reklamou a často i medicínou doporučovány jako zdraví prospěšné. Autoři vyvrací řadu zakořeněných mýtů. Prof. RNDR A. Strunecká, DrSc. a prof. RNDR J. Patočka DrSc. jsou mezinárodně uznávanými odborníky v oblasti biomedicíny a toxikologie. Kniha je přes značnou odbornost psána srozumitelně i pro laiky. Vyvolala velký zájem veřejnosti.

Tomáš Halík: Noc zpovědníka, Lidové noviny Praha 2005

Jsou knihy, které přečteme jednou a odložíme, a jsou knihy, ke kterým se stále vracíme. Knihy Tomáše Halíka patří bezesporu k těm druhým. Opět si pročítám a promýšlím „Noc zpovědníka“ s podtitulem „Paradoxy malé víry v postoptimistické době“. Profesor Halík se v 16 meditativních esejích zamýšlí nad paradoxností křesťanského života a víry. Vyzývá k odvaze přijmout život se všemi jeho paradoxy a tajemstvím a teologicky se vrací k velikonočnímu příběhu: „... i v nás,

v církvi, naší víře, našich jistotách musí mnoho odumřít, aby se otevřel prostor pro Vzkříšeného.“

Jonas Jonasson: Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel, vydal Panteon Mladá Boleslav 2012

V den svých stých narozenin prchne hlavní hrdina příběhu z domova důchodců oknem a zmizí. Zatímco je po něm vyhlášeno pátrání, dostane se ke kufru plnému peněz, takže ho začnou stíhat také zloději. Příběh se prolíná se staříkovými vzpomínkami, do kterých se promítají celé dějiny Švédska i Evropy dvacátého století, a i když se Alan – tak se totiž hrdina jmenuje – o politiku nikdy nezajímal, setkal se během svého dlouhého života se všemi významnými politiky a navíc bezděčně ovlivnil významné historické události.

Tento půvabný, vtipný příběh švédského autora J. Jonassona se hned po vydání stal čtenářským hitem.

Alena Mašálková

Sborový výlet na Trosky

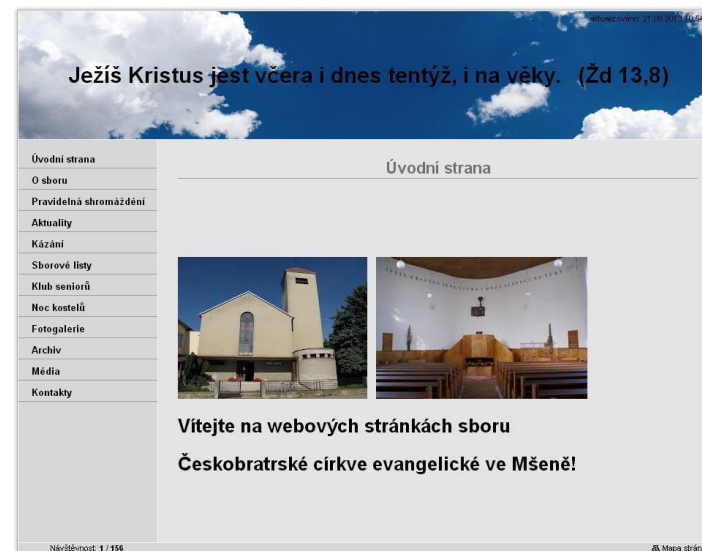
Výlet proběhl v sobotu 12. října a vydalo se na něj sedm účastníků. Jeli jsme vlakem do Českého ráje, vystoupili na zastávce Malechovice (kousek za Sobotkou) a po trase kolem rybníku Nebák došli až na Trosky. Ačkoli předpověď počasí nebyla příliš příznivá, měli jsme nakonec teplo, sucho, chvílemi dokonce slunečno a dobrý výhled do krajiny. Zejména pohled ze zříceniny Trosky stál za to a poskytl nám krásnou přehlídku podzimních barev v okolních lesích. Po obědě v restauraci pod Troskami jsme se stejnou cestou vraceli zpět do Malechovic. Sice jsme si po nějaký čas nebyli jisti, jestli jdeme po modré, nebo po červené značce, ale nakonec jsme zdárně a včas dorazili na vlakovou zastávku. Pořádný déšť začal, až když jsme seděli ve vlaku. Výlet se nám moc líbil a věříme, že v příštím roce se nám podaří opět někam společně vyrazit. Zváni jsou všichni zájemci, nejen z řad členů sboru!

Luboš Skopec

Webové stránky sboru - Sborové listy na internetu

Od června 2013 jsou v provozu webové stránky sboru. Jsou na nich informace o současnosti i historii sboru, kázání a duchovní texty, fotografie a další materiály. Najdete tam také elektronickou podobu tohoto čísla Sborových listů, ale i dřívější čísla. Navíc oproti papírovému vydání obsahuje elektronická verze, kterou máte před sebou, ještě text Jana Maška Několik poznámek k historii saláru (zpracováno podle archivů sborů v Mělnickém Vtelně a v Libiši) a také příspěvek Jana Kozlíka Kritická reflexe demokracie a občanské společnosti (zpráva o konferenci v Písku).

Adresa webových stránek je **www.msenocce.wbs.cz**

Luboš Skopec

Několik poznámek k historii saláru

(zpracováno podle archivů sborů v Mělnickém Vtelně a v Libiši)

Princip saláru byl zakotven již v Tolerančním patentu, který jako podmínku pro vznik sboru stanovil jednak minimální počet členů (aspoň 100 rodin, míněno domácností), jednak schopnost sboru se složit na postavení modlitebny a následně vybírat ročně 300 zl. na plat kazatele. K tomu se nejprve přistupovalo formou úpisu: lidé se zavázali zaplatit, resp. trvale platit určitou částku. Pokud celková suma byla nedostatečná, pokračovalo se v navyšování upsaných částek, případně probíhala jednání o připojení vzdálenějších vsí. Některé příklady lze najít v edici Tolerančních přihlášek.

V různých sborech se upisování provádělo různě. V Libiši byly dohodnuty výše úpisů pro jednotlivé kategorie plátců (sedláci, chalupníci, domkáři), ve vtelenském sboru se celková suma rozepsala přibližně v poměru dosavadních katolických desátků na jednotlivé vsi, v nich se další rozvržení asi až do roku 1790 řešilo dohodou. Naproti tomu např. v Kovanci bylo vše ponecháno na lidech a upsané částky tam ani neodpovídaly nejhrubšímu dělení na sedláky a chalupníky.

V pozdější době se ukázalo, že po postavení kostela jsou třeba další investice (stavba fary, školy, další vybavení kostela) a že vedle platu kazatele má sbor i další provozní výdaje – v té době víceméně neměnné - které je třeba nějakým způsobem rozepsat mezi členy sboru. Proto byl ve Vtelně již v roce 1789 k saláru připsán tzv. paušál na výdaje. Od roku 1811 byl takto navýšený salár rozepsán po rodinách úměrně výměře polí a kolem r.1830 se ve Vtelně ustálila tato pravidla: (a) náklady na mzdu kazatele (salarium) a věcné výdaje (repartice) se rozepsaly mezi hospodářící členy sboru, (b) za ty se považovali sedláci a chalupníci, rozdělení se vypočetlo podle plochy polí, (c) v témže poměru se rozepisovaly i jednorázové výdaje, (d) vdovy a sirotci nebyli do rozpisu zahrnováni, (e) právě tak neplatili domkáři a podruzi (obojí bez vlastní půdy).

Později se salarium a repartice sloučily a začalo se mluvit o saláru – ten byl pro členy sborů (šlo o rodiny) povinný, na rozdíl od darů církvi. Šlo ovšem spíše o „majetkovou daň“ než o „daň z příjmu“. Takto to vyhovovalo zhruba do r. 1860. Jak však ve vsích přibývalo živnostníků, vesměs domkářů, s vlastním příjmem, často srovnatelným s čistým

výnosem z polí, bylo nezbytné uvažovat o jiném modelu samofinancování sboru. A to tím spíše, že na rozdíl od 1.pol. 19. stol. se v této době projevoval systematický tlak na zvyšování výdajů sboru (údržba a přestavby budov, koupě varhan, zvonů, ...).

Proto se přešlo – mám doloženo ve Vtelně i Libiši a snad to tak bylo zavedeno v celé církvi – na rozepisování výdajů v poměru placených daní. Výslovně to je popsáno v zápise libišského staršovstva z 24.11.1867, kde „byla uznána potřeba nového rozvrhu pro vybírání saláru na základě c.k. daní, a to domovní, gruntovní a živnostenské.“ Ve Vtelně to od roku 1870 vypadalo tak, že salár se skládal z malé částky (2 K) na každou domácnost, plus skutečné výdaje loňského roku rozepsané v poměru předepsaných daní. Ty symbolické paušály mj. zajišťovaly, že rozpočtovaný příjem o něco převyšoval loňské výdaje. Pro jednoduchost se salár po několik let rozpočítával podle téhož poměru, dokud nebyla potřeba jej změnit. Předepsaná výše saláru pro jednotlivé členy sboru se zapisovala do tzv. salárních knih (s předtištěnými kolonkami včetně „výše daně“ – z toho soudím, že šlo o všeobecnou praxi) a placení saláru bylo vymáháno (když často nepřilíš efektivně).

Začátkem 20. století se ustálila trochu odlišná praxe, že výroční sborové shromáždění schválilo rozpočet, potřebná suma se vydělila úhrnem vybraných daní v některém z předchozích let a hned se schválil i příslušný koeficient pro výpočet saláru, tzv. daňová přírážka. Z toho je patrné, že i v době samofinancování sborů vůbec nelze mluvit o odluce církve od státu, právě naopak, praktický život sborů předpokládal úzkou spolupráci s obecními a finančními úřady.

Po sjednocení obou tolerančních církví do ČCE se sice salár definoval jako dobrovolný dar (v doporučené výši, jak tomu je dosud), ale oba sledované sbory vedly své salární knihy dál, Vtelno až do roku 1950. Vzhledem k rychleji se měnící sociální struktuře sborů již v meziválečném období a zejména po roce 1950 přestal výběr saláru podle starých receptů vyhovovat. Přesto bychom se dnes, kdy se začínáme vracet k úplnému samofinancování našich sborů, měli zamyslet i nad historií vývoje saláru s jejími dobrými i stinnými stránkami.

Jan Mašek

„Kritická reflexe demokracie a občanské společnosti“

Krátká a předběžná zpráva o konferenci v Písku, konané ve dnech 26-27.9.2013 pod názvem „Kritická reflexe demokracie a občanské společnosti“, kterou pořádala katedra politologie a filosofie, filosofické fakulty University Jana Evangelisty Purkyně(UJEP), Ústí nad Labem. Již delší čas připravovaná akce nebyla vyvolána momentální situací na české politické scéně a nebyla omezena na český politický kontext ani věcně nebo časově. Spíše se dá říci, že přítomní politologové a filosofové svými připravenými příspěvky konali svou práci, jíž je sloužit svou erudicí a schopnostmi obci (polis) a to ne jinak než kriticky, kritickou reflexí, kritickým myšlením. Od toho – a chtělo by se říci *jen* od toho - tu přece jsou.

Společným tématem byla demokracie, jakožto výtvar občanské společnosti. Souvislost obojího je tak zřejmá. Ve svém příspěvku se Šimona Löwensteinová (Berlín) široce zabývala krizí demokracie v evropském kontextu a některými jevy, jimiž např. politika EU rozměňuje, zneřehledňuje či narušuje autonomii jednotlivých společenských struktur. Petr Krejčí se zaměřil na problémy kolektivního rozhodování vůbec, dále na problémy a vady jak agregativního (liberálního), tak diskursivního pojetí demokracie. Jan Payne představil svůj pokus založit ideu lidských práv na Komenském a jeho termínu spontaneity.

Kriticky nad Komenským (a jeho ideálem výchovy), přes kritiku Erazima Koháka (s jeho výchovou k „vyspělosti“), se zamýšlel Petr Bláha a dovozuje, že autoritativnost ideálu demokratické vyspělosti vede k permanentní nespokojenosti s daným stavem a je (dnes) kontraproduktivní. Evžen Martínek probral všechna protestní hnutí v ČR od konce 90tých let, od „Impuls 99“, přes „Děkujeme odejděte“ , „Inventura demokracie“ až po českou verzi „Occupy“, „Anonymous“ (a další) a jejich měnící se obsahovou náplň. Martin Šimsa ve svém referátu hovořil o (v politologických příspěvcích neustále přítomném) tématu deliberativní demokracie, jako alternativě k liberální (agregativní) demokracii, kde se většinových rozhodnutí dosahuje pouze sčítáním, (slučováním-agregací) hlasů. Naproti tomu v demokracii

diskursivní, deliberativní (deliberatio - úvaha, rozvažování, konsensus) se většinový názor nejprve rodí ve svobodné diskusi a teprve pak je případně stvrzen hlasováním. Taková diskuse je posílením role občanské společnosti a prvku přímé demokracie oproti demokracii zastupitelské, kde občan odevzdává jednou za čas svůj hlas zastupitelům a k vlastní politice ztrácí přístup, což v mnoha případech vede k vládě zájmů jistých elit a často k tzv. expertokracii. K situaci v ČR zmínil Šimsa roli Václava Klause, který poměrně úspěšně veřejnosti sugeroval heslo: buď liberální demokracie, nebo komunismus. Všechny nezávislé iniciativy občanské společnosti (nakonec i EU) se tak staly „výmyslem levicových intelektuálů“.

Příležitosti využili i někteří studenti UJEP. Julia Kolesnichenko referovala o počátcích demokratického myšlení v Rusku 19. stol. (Puškin, Muravjov, Gercen). Daniel Štěpánek se pokouší navazovat na pojmy subjektu, odpovědnosti a odcizení v díle Ladislava Hejdánka a staví proti sobě odpovědnost subjektu vůči pravdě a zodpovědnost téhož subjektu vůči společnosti za funkci mu touto společností svěřenou. Martina Laláková se probírala historií vzniku pojmu občanské společnosti (v rozlišení od státu) až po současnou diskusi o deliberativní demokracii.

V polemice s jedním radikálním typem liberalismu, podle kterého demokracie nesmí preferovat žádný etický systém a je jen souborem procedurálních pravidel, postavil David Peroutka proti sobě dvě etiky: procedurální, která stanovuje jen nezbytná pravidla, aby si lidé mohli svobodně volit své hodnoty a dobra (pokud jimi neomezují svobodu druhých volit si dobra jiná), a obsahovou, čili hodnotící, co je dobré a tedy to, co „má být“. Z nemožnosti vyvodit z eticky neutrálních soudů soudy hodnotící a z nemožnosti přesvědčit liberála (který krom své svobody a tolerance k svobodě druhých, jiná dobra neuznává) o tom, co dalšího je dobré, správné a „má být“, si Peroutka vypomáhá odvoláním na starý pojem „přirozeného zákona“, jenž by mohl být oním společným horizontem všech a nezpochybnitelným základem diskuse. V souvislosti s poslední vlnou demokratizace ve světě upozornil Jan Šmíd na situaci po pádu diktatur, kdy krom standardních demokracií vzniká i nemalý počet „falešných“ demokracií, kdy stávající mocenské elity si

demokratickou procedurou (volbami) jen posilují zdání své legitimacy, čehož výsledkem je inflace (nekvalitní) demokracie. Za trvalou hrozbu má Šmíd tendenci demokracie „válcovat“ nejen menšiny, ale i „mlčící většinu“, za jinou hrozbu má však i rozšiřování demokratického rozhodování na další oblasti nad rozumnou mez, tj. když začíná zasahovat do soukromí jednotlivce.

Zuzana Škorpíková se ve svém příspěvku věnovala Emanueli Rádlovi a obměnám jeho původního pojetí demokracie v reakci na události světové i domácí (I.Světová válka, vznik poválečné demokracie československé, světová hospodářská krize, nástup Hitlera k moci a konečně zánik republiky), čili od „aristokratického“, kde se aristokrat z lásky k bližnímu dobrovolně vzdává některých svých privilegií, k pojetí demokracie jako povýšení lidu do aristokratické společnosti a výzvě k převzetí aristokratických povinností, posléze k nutnosti demokracie sociální, pak zklamání, že lid volí „svobodu přírodní“ a o svobodu ducha zájem nemá, dále Rádlův krok ke ztotožnění toho, „co jest“ s oním přírodním v člověku v ostré protivě k svobodě duchovní, jakožto tomu, co „být má“, až po závěr, že lidu je souzeno otroctví a poslušnost duchů vynikajících, jak o tom svědčí jeho poslední spisek Útěcha z filosofie. Jan Musil se zabýval kritikou rasových teorií (populárních v meziválečném období) ze strany tří českých myslitelů: Václav Černý, Emanuel Rádl a Bohumil Sekla, z nichž každý použil jiné argumenty, dle své odborné výbavy či filosofické víry. Milan Hanyš se zamýšlel nad politickým myšlením Jana Patočky, jak jej lze spatřit v posledním z jeho Kacířských esejů, v dokumentech k Chartě 77 a konečně v nevydaném díle „Nadcivilizace a její vnitřní konflikt“, v nich Hanyš sleduje Patočkův pokus o nemetafysické (a nenáboženské) založení lidských práv.

Konference se zúčastnili i dva slovenští filosofové Z FF UK v Bratislavě. Ivan Buraj se ve svém příspěvku zabýval krizí zastupitelské demokracie (vláda menšiny jménem většiny, manipulovatelnost voleb, úpadek zájmu občanstva atd), což zjevně kontrastuje s dosud převládajícím přesvědčením o daném, jednosměrném a nezadržitelném konečném vítězství (liberální) demokracie. Oproti tomu Buraj soudí, že demokracie (resp. naše

představa demokracie) zanikne tak jako každé lidské dílo, dějiny nesměřují k demokracii, ale ani k totalitě – patrně vzniknou přechodné formy demokracie, což však neznamená konec světa. Kristína Korená nám přiblížila levicového myslitele a aktivistu Cornelia Castoriadise (1922-1997), podle něž demokracie není teoretický model, nýbrž historický produkt a podstatnou roli v něm hraje lidská kreativita.

Co říci závěrem? Z hlediska průměrného pozorovatele? Je dobře, že se konference konala. Ve srovnání s atmosférou ve společnosti plnou nezvládnutých emocí, ilusí a nevrzivostí to byl osvěžující balzám. Řada příspěvků přímo volala po principiální kritické reflexi. Na to však na takovýchto podnicích nebývá čas. Doufejme, že k některým statím bude možno se v KR vrátit, popřípadě je otisknout v plném znění.

Jan Kozlík 5.10.2013 psáno pro časopis **Křesťanská revue**

Salár – příspěvek na potřeby sboru

Apoštol Pavel ke Korintským:2. List, kap. 9 verš 6-7.:

„Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Každý ať dává podle toho, jak ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí, ani z donucení. Vždyť radostného dárce miluje Bůh.“

Při zamyšlení, co to vlastně salár je, jsem otevřel nejprve informace z internetu a tam takové heslo vlastně vůbec nebylo; v domnění, že něco naleznu v encyklopedii, případně v naučném slovníku, jsem se dozvěděl zajímavou věc z historie: jedná se o výraz z latiny, původně : sůl přidělovaná jako část platu starořímským vojákům a úředníkům. Tak jak vlastně máme rozumět současnému slovu salár v dnešním slova smyslu? Zajímavé je podívat se trochu do historie. Použiji k tomu několik informací od br. Jana Maška, jehož rod pochází z nedalekého Mělnického Vtelna a které mně laskavě poskytl.

Princip saláru byl zakotven již v Tolerančním patentu, který jako podmínku pro vznik sboru stanovil jednak minimální počet členů resp.

rodin, jednak schopnost sboru se složit na postavení modlitebny a ročně 300 zl. na plat kazatele. V pozdější době se ukázalo, že vedle platu kazatele má sbor i další provozní výdaje: náklady na mzdu kazatele (salarium) a věcné výdaje (repartice), které se rozepsaly mezi hospodařící členy sboru, za ty se považovali sedláci a chalupníci, rozdělení se udělalo v poměru plochy polí, v témže poměru se rozepisovaly i jednorázové výdaje. Vdovy a sirotci nebyli do rozpisu zahrnováni, právě tak neplatili domkáři a podruzi (obojí bez vlastní půdy).

Později se salarium a repartice sloučily a začalo se mluvit o saláru – ten byl pro členy sborů (šlo o rodiny) povinný, na rozdíl od darů církvi. Pro jednoduchost se salár po několik let rozpočítával podle téhož poměru, dokud nebyla potřeba jej změnit. Předepsaná výše saláru pro jednotlivé členy sboru se zapisovala do tzv. salárních knih a placení saláru bylo vymáháno (i když často „bezzubě“). Po sjednocení obou tolerančních církví do ČCE se salár definoval jako dobrovolný dar (v doporučené výši), což v podstatě je platné do nynější doby.

Jako důležité považuji uvést několik čísel, která se dotýkají hospodaření našeho sboru, a to zejména v souvislosti se salárem:

V roce 2012 jsme díky obětavosti členů sboru, to znamená na darech a

saláru, získali celkem	157 340 Kč	
z toho: salár	59 900 Kč	to je 37 %
dary sboru	97 440 Kč	to je 63 %

Pro rok 2013 předpokládáme, vzhledem k téměř se opakujícím ročním nákladům na provoz sboru, ale snižujícím se počtu členů sboru, částku 65 000 Kč.

Členové našeho sboru mají možnost platit salár v podstatě třemi způsoby:

1. v hotovosti na základě tzv. salární listiny pokladnímu sboru sestře Ivě Pavelkové,
2. na poště poštovní poukázkou, která bude členům sboru zaslána,
3. prostřednictvím banky platebním příkazem s použitím var. symbolu uvedeného na poštovní poukázce na účet sboru č. 174 987 837 / 0300 .

Pravidlem nejen našeho sboru je, že členové svoji dobrovolnou „povinnost“ splní do konce kalendářního roku, to je do 31.12.2013.

Pokud výše darů a saláru během roku převýší částku 1 000 Kč na člena sboru, je možné uplatnit odečet daně z příjmu. Pro tento účel

dostane člen sboru potvrzení, které odevzdá v mzdové účtárně, nebo přiloží k daňovému přiznání. Tolik technické záležitosti, které jsou také nutné v moderní době.

Na závěr bych použil ještě jednou citát z dopisu apoštola Pavla :

Každý ať dává podle toho, jak ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechtí, ani z donucení.

Josef Maincl

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka.

Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: majkl.simek@seznam.cz.

Webové stránky sboru: www.msenocce.wbs.cz

Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.